

วันอาสาฬหบูชา

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองคาคอ อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันพระ ชาวพุทธเราตั้งใจ วันพระต้องหาบุญกุศลไป การเกิดมาพบพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่ประเสริฐที่สุด พระพุทธศาสนาสอนเรื่องกายกับใจเลยนะ ศาสนาต่างๆ สอนจริยธรรม ศีลธรรม จริยธรรมก็สอนขนาดนั้น แต่เราสอนลงเรื่องของใจ เรื่องของใจเพราะอะไร เพราะเรื่องของใจ บุญกุศลนี้มันเข้ากับใจนี้ การทำบุญกุศลนี้มาด้วยใจนี้ไม่ได้ กายนี้พามา เราอุตส่าห์พากันมา มาทำบุญกุศล แต่เวลาสิ่งที่ได้ไปคือใจนี้มันได้ เหมือนรถขับเคลื่อนมา รถไม่ได้บุญกุศลด้วย รถพาเรามา แต่เรามาทำบุญกุศลกัน เราต่างหากได้บุญกุศล รถเป็นรถ กายก็เหมือนกัน กายกับใจนี้ ศาสนาพุทธสอน สอนลงที่นั่นเลย แล้วต่อจากนี้ ศาสนาเห็นใหม่

วันนี้วันอาสาฬหบูชา วันนี้เป็นวันที่พระพุทธเจ้าเทศน์ธรรมจักรๆ เทศน์ประกาศธรรมไป ประกาศธรรมขึ้นมาเพื่อว่า ปฏิบัติมาแล้วนี่ ได้ทำอย่างนี้มา แล้วเทวดาสาธุการ สรรเสริญยอมรับ เทวดารับรู้กัน ส่งขึ้นไปเป็นชั้นๆ ว่าตอนนี้ธรรมเกิดแล้ว ธรรมจักรเกิดแล้ว

แล้วผู้ที่ศึกษาธรรมไป เดียวนี้ศึกษาธรรม รู้ธรรมกันง่ายมาก ศึกษาธรรมแล้วรู้ธรรม รู้กันเห็นใหม่ รู้เช่นนั้น ว่านักวิชาการรู้ธรรมๆ รู้แล้วยังจับจุดบกพร่องของธรรมนี้ได้อีกต่างหาก เขายังว่าใครถูกใครผิด เพราะอะไร เพราะอันนั้นมันหยาบเกินไป การศึกษาเล่าเรียนมาตามตำรับตำรา ตำรับตำราสอนมาอย่างไร แล้วจินตนาการของกิเลสมันมีอยู่

เราเนี่ย อย่างเช่นการชอบกินอาหาร เราต่างคนชอบไม่เหมือนกัน ความคิดจิตนิสัยของคนก็ไม่เหมือนกัน ฉะนั้น นักวิชาการต่างๆ แต่ละคนก็ไม่เหมือนกัน การตีความถึงตีความต่างกันใน การศึกษามาในสุดมยปัญญา คือศึกษาศาสนา มา พระไตรปิฎกหรือทฤษฎีนี้ศึกษามา ศึกษามาแล้ว

ก็ผู้รู้เิง ว่าผู้ธรรม ผู้รู้ธรรม แต่ผู้ธรรมแล้วผู้ธรรม เห็นใหม่ ผู้ธรรม ผู้เพราะกิเลสพาผู้ ผู้เพราะความคิดของเราพาผู้ พอคความคิดของเราพาผู้ไป มันก็วนในความคิดของเรา มันไม่เข้าถึงสมถกรรมฐาน ยังเข้าไม่ถึงเลย

ถ้าเข้าถึงสมถกรรมฐานมันจะรู้ว่าจิตนี้มันปล่อยวางความคิดอย่างไร ปล่อยความคิดขึ้นไปแล้ว พอปล่อยความคิดขึ้นมามันจะเว้งว่าง ความเว้งว่าง คนที่ไม่เคยเห็นก็ว่าอันนี้จะเป็นผล ก็ยังเป็นแค่เริ่มเป็นมรรคอรียสัจจัง เห็นใหม่ สัมมาสมาธิจะเริ่มหมุนเข้าไปหาวิปัสสนาญาณนะ คีลสมาธิ ปัญญา ทาน คีล ภาวนา นี้เป็นชั้นๆ เข้าไป

แต่ในการศึกษานั้นมันศึกษาด้วยการจำ ด้วยว่า คีล สมาธิ ปัญญาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันคือเอาความรู้ของเราเข้าไปศึกษาทั้งหมด พอเอาความรู้ของเราเข้าไปศึกษาทั้งหมด ก็ตีความตามความรู้ของเรา แล้วว่าทุกอย่างต้องเป็นไปตามนั้นเิง จะบังคับปาทั้งปาให้เหลือเิงไม่เิงในกำมือเดียว จะบังคับธรรมทั้งหมดเิงอยู่ในทฤษฎีที่ศึกษาเล่าเรียนมาเท่านั้น

ถึงบอกว่า ครูบาอาจารย์ทำอย่างนั้น จะคิดอย่างนั้นๆ ความคิดนั้นเป็นเรา เรามีแค่เิงไม่เิงในกำมือ กับเิงไม่เิงในปาที่ว่าพระพุทเจ้าบอณะ ที่สอนมานี้เป็นเิงไม่เิงในกำมือ คือเิงเิงในกำมือเดียว แล้วเิงไม่เิงในปามากกว่าเิงไม่เิงในกำมือขนาดเิงไหน ผู้รู้ธรรมเห็นธรรมจริงถึงว่ามันจะกว้างออกไปจากสิ่งที่เราไม่รู้ สิ่งที่เรารู้คือเิงไม่เิงในกำมือ แล้วจะเิงบังคับให้สิ่งนั้นมาเป็นแบบนี้

ผู้รู้ธรรม หมายถึงการศึกษามา ถึงว่าคีล สมาธิ ปัญญา รวมลงเป็นหนึ่งเดียวแล้วคิบๆ เิงความคิดคิบๆ หักเข้าไป ความคิดคิบๆ จับความคิดอันนั้นมา แล้วจะชี้ว่าธรรมต้องเป็นแบบนี้ๆ ถ้าพ้นจากอันนี้ไปเิงเิงธรรม นี้ผู้รู้ด้วยสุดมยปัญญาคือการศึกษาเล่าเรียนมา

วันนี้วันอาสาฬหบูชา พระพุทเจ้าประกาศธรรม อัญญา โภณทัตถุเิง เห็นใหม่ อัญญา โภณทัตถุเิงรู้ธรรมตามความเป็นจริง “สิ่งใดสิ่งหนึ่งเิงการเกิดขึ้นมา สิ่งนั้นต้องดับทั้งหมด”

แต่เราเิงมองดูว่าสรรพสิ่งภายนอกเกิดขึ้นมาต้องดับทั้งหมด แม้แต่ร่างกายของเรา เห็นใหม่ ในครอบครัวเรา เราเจริญเติบโตขึ้นมาต้องแก่เิงไป แล้วต้องตายไปเป็นธรรมดา แต่เิงไม่ได้มองว่าในหัวใจของเรา สิ่งที่เกิดขึ้นมานี้ สิ่งที่ตั้งรับ ตั้งรับรับอารมณ์ นั้นสำคัญที่สุด ภวาสวะ ภพของเิง สิ่งทีกระทบกระเทือน เห็นใหม่ ภวาสวะสิ่งทีรองรับทั้งหมด แต่ถ้ามันผ่านเข้าไป มันผ่านจากเราเข้าไป เิงไม่มีสิ่งทีรองรับ มันจะหายเข้าไป นั่นนะ “สิ่งใดสิ่งหนึ่งเิงการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา

สิ่งทั้งหลายต้องดับเป็นธรรมดา” แต่เราไปมองข้างนอกว่าสิ่งทั้งหลายต้องดับเป็นธรรมดา ไม่มอง
 สิ่งเป็นภายในในหัวใจ

สิ่งที่รองรับอย่างที่เรารับรู้อารมณ์เข้ามานี้ สิ่งใดเข้ามา เรารับรู้ว่าเป็นสิ่งนั้นๆ แล้วเรา
 แยกแยะออกไป นั่นนะ การแยกแยะมันก็ให้ค่าแล้ว มันไม่เป็นธรรมดา การให้ค่าของเราจะบวก
 ลบคุณหารเข้าไป จะบวกหรือลบในเหตุการณ์อันนั้น แล้วจะเกิดความเศร้าหมองไป สิ่งนั้น
 เพราะว่าเราให้ค่าเข้าไป นี่มันถึงไม่เป็นธรรมดา มันขวางโลก

ความคิดของเรามันขวางโลกอยู่แล้ว ความลับของเราในหัวใจมันขวางไว้ทั้งหมด มันขวาง
 ขึ้นมามันก็รับออกมาทั้งหมด แล้วมันแบ่งค่าเข้าไปออกไป พอแบ่งค่าออกไป มันก็ไม่เป็นธรรมดา
 ไม่เป็นธรรมดาแล้วเราคิดออกไป เราหมุนออกไป แล้วก็ออกไปข้างนอก พอออกมาข้างนอกก็ยัง
 ว่ารู้ธรรมๆ

ความว่ารู้ธรรมจากข้างนอกเข้ามา มันเป็นการที่เราเอาของสิ่งที่ว่าในบ้านของเรา นี้ของอยู่
 เต็มบ้าน วัตถุในบ้านเราเต็มบ้านแล้ว แล้วเราจะเอาสิ่งอะไรเดิมเข้าไปในบ้านอีก มันเข้าไปไม่ได้
 เพราะในบ้านมันเต็ม ความคิดเรามันมีอยู่แล้วในหัวใจดั้งเดิม แล้วเราไปเอาของข้างนอกเข้ามา
 มันเข้าไปไม่ได้เนื้อเดียวกับใจ หมายถึงว่า มันไม่รู้จริงหรือ มันไปเอาสิ่งนอกเข้ามา มันก็ขวางกับสิ่ง
 ที่ว่าความเห็นของเราภายใน แล้วก็คิดของเรา จินตนาการไป แต่มันเป็นนามธรรม มันถึงเข้ากันได้
 กับความคิดนี้ กับอารมณ์ของใจมันเข้ากันได้ มันเลยยึดว่าเป็นเนื้อเดียวกัน พอเนื้อเดียวกัน ความรู้
 อันนั้นก็ให้ค่าไปๆ นี้ผู้รู้จากข้างนอก

วันนี้วันประกาศธรรม ธรรมจริงมันต้องปฏิบัติจริง เราต้องรู้ของเราจริง พอรู้ของเราจริง
 แล้วมันจะเข้ามา รู้จริงใช้ใหม่ รู้ขึ้นมาเรื่อยๆ มันต้องมีการชำระสะสางด้วย ถ้าไม่มีการชำระสะสาง
 มันยังเป็นไปไม่ได้ไง นี่เราถึงยังไม่รู้ธรรมจริงแบบว่า ธรรมเหนือโลก กับธรรมอยู่ในขอบเขตของ
 โลก ธรรมในขอบเขตของโลก คือศีลธรรมจริยธรรมที่ให้เราไม่เบียดเบียนกัน ให้เราอยู่เย็นเป็น
 สุข อันนั้นเป็นธรรมของโลก

แต่ธรรมเหนือโลกนะ มันไม่มีสิ่งใดที่จะไปให้ค่าได้ มันพ้นออกไปจากโลกอันนี้แล้ว พอ
 มันพ้นออกไปจากโลกแล้ว ย้อนกลับมา ย้อนกลับมาคือว่า มันเหนือโลกเหนือสงสาร เหนือโลก
 เหนือสงสารก็คอยชี้นำไง ชี้นำโลกให้เดินตามนั้น แต่โลกเราจะเดินตามได้ไม่ได้มันเป็นอีก
 ความเห็นหนึ่ง ความเห็นของการที่ว่าถ้ารู้ธรรมอย่างของเราไง รู้ธรรมจากภายนอกเข้ามามันจะ

ขัดข้องหมองใจเราไป แต่ถ้าเราศึกษาเข้ามาเพื่อตัดตน เรานี้ เมื่อตัดตนของเราเอง อยู่ในศีลธรรม จริยธรรมนี้เป็นประโยชน์ของเรา แต่การเชื่อ เห็นใหม่ ครูบาอาจารย์ทำๆ ไป เชื่อไป เราฟังไป แล้วคนติเตียนไปนี่มันก็มี ถ้าเราเชื่อ เราก็ต้องว่าถูกต้อง ถ้าเราไม่เชื่อ ก็ต้องผิด นี่โลกธรรม ๘ มี โดยดั้งเดิม แม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั่งอยู่เฉยๆ คนก็ยังว่ารูปร่าง คนก็ยังติ แล้วว่า คนที่ติเตียน เห็นใหม่ ฟังโทษ หาเรื่องใส่พระพุทธรูปเจ้านี้ก็มากมายไป นี่โลกธรรม ๘

มันเป็นไปได้ไม่ได้ แม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพุทธวิสัยนะ เป็นผู้ที่อยู่ใน กรอบทั้งหมด ไม่มีอารมณ์อย่างอื่นเข้าไปทำให้เป็นโลก ยังโดนโลกธรรมนี้โดยส่วนใหญ่ แล้วครู บาอาจารย์ของเราต้องโดนโลกธรรมโดยธรรมชาติ โดยธรรมชาตินะ สิ่งนั้นมีอยู่โดยดั้งเดิม แล้ว ความเห็นจินตนาการมันเป็นไปได้ ฉะนั้น ความเห็นอันนี้ถึงว่าผู้รู้ธรรม รู้ด้วยสุตมยปัญญา เราต้อง ยกไว้ เราไม่เชื่ออันนั้นไง เราต้องเชื่อครูบาอาจารย์ของเรา เชื่อธรรมที่เป็นความเห็นจากภายใน

ถึงว่าธรรมจักกัปปวัตตนสูตรนี้ถึงว่า กิจคือ กิจของการละ ได้ละหรือยัง ความเห็นนะ กิจ ญาณ สัจญาณ สัจจะความจริง อันนี้กิจมันยังไม่ได้ทำเลย มันทำกิจจากภายนอก กิจหมายถึงว่า ผู้ใดเห็นทุกข์ ผู้นั้นเห็นเหตุแห่งเกิดทุกข์ เห็นวิธีซึ่งการดับทุกข์ แล้วถึงดับทุกข์ เห็นใหม่ กิจญาณ กิจ คือกิจภายในใจของเรา กิจไม่เกิดขึ้น กิจนี้ยังไม่มี มีแต่การศึกษามาจากภายนอก กิจนี้ไม่มี กิจการของใจไม่ได้เคลื่อนขับออกไป เห็นใหม่

สัจจะความจริงที่เกิดขึ้น สัจจะความจริงนั้น สัจจะญาณเกิดขึ้น ถึงว่าวงรอบของสังขาร เกิดขึ้นในอริยสัจขึ้นมา ถึงว่า จะพ้นออกไปจากความเป็นจริง ถึงจะทำให้มัน “สิ่งหนึ่งสิ่งใดมีการ เกิดขึ้นเป็นธรรมดา” สิ่งที่ว่าตลุข่างนอกมันเป็นเครื่องอยู่อาศัย “สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็น ธรรมดา” คือสิ่งที่วางในหัวใจนั้น กิจญาณอันนั้นจะเข้าไปทำลายอันนี้ไง ทำลายภวาสวะใน หัวใจของเรา

นั่นนะสัจจะญาณจะเกิดขึ้น สัจจะความจริงอันนั้น ปัจจัยตั้งรู้จำเพาะตน ปัจจัยตั้งผู้ที่สร้าง สิ่งนั้นขึ้นมา แล้วทำลายสิ่งนั้นขึ้นมา คนนั้นต้องรู้โดยสัจจะความจริง ผู้ใดเห็นใหม่ ที่ว่าเปรียบ เหมือนว่าใครกินอาหาร ผู้นั้นต้องอิ่ม นี่สัจจะเกิดขึ้นจากกลางหัวใจ กิจเกิดขึ้นมาจากการกระทำ เอาชีวิตนี้เข้าแลกนะ

วันนี้ วันจะเริ่มเข้าพรรษา เริ่มอธิษฐานพรรษากัน จะเริ่มต้นเริ่มบุกเบิกใจ เริ่มต้นเป็น นักรบ ใน ๓ เดือนนี้จะรบกับกิเลส จะรบจากความเห็นภายใน ถึงต้องบุกเบิกเข้ามา ตั้งสัจจะเข้ามา

นี่สังขญาณ ทำลายจน “สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา” คืออาการที่รับรู้ของใจทั้งหมด
มันเป็นนามธรรม เป็นที่แก่นแท้ของกิเลส สิ่งที่เหนียวแน่นมากในหัวใจ

นี่ศาสนาพุทธประเสริฐตรงนั้นไง สอนเรื่องของกาย เห็นไหม เรื่องของกายคือว่า การ
ดำรงชีวิต ให้ความเป็นไป กับเรื่องของใจที่จะเป็นไปได้ ใจที่จะเป็นไปได้ของแต่ละบุคคล อำนาจ
วาสนาบารมี (เทพสิ้นสุดเพียงเท่านี้)